

هفته نامه فرهنگی، خبری
مدرسه دانتجوی قرآن و عترت
دانشگاه تهران
شماره ۱۹۹
۳ شعبان ۱۴۳۸
۱۰ اردیبهشت ۱۳۹۶
یکشنبه
kashef@quranetratschool.ir
www.QuranEtratSchool.ir
سال هفتم

امام حسین (علیه السلام) فرمودند:

لَا فَالَاحَ قَوْمٌ اشْتَرَوْا مَرَضَاتِ الْمَخْلُوقِ بِسَخَطِ الْخَالِقِ
رستگار نمی‌شوند مردمی که خشنودی مخلوق را در مقابل غضب خالق خریدند.
(بحار الانوار، ج ۴۴، ص ۳۸۳)

به نام سلام

کسانی که علاقه مند به قرآن و متولّی امور قرآنی، این رشته را رها نکنید

گزیده‌ای از بیانات رهبری در دیدار شرکت کنندگان در ۳۴مین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم، ۷ اردیبهشت ماه

بله، مردم مسلمانند، نماز هم می‌خوانند، روزه هم می‌گیرند، شاید زکات هم می‌دهند اما مجموعه‌ای جامعه، هویت اسلامی ندارد؛ یعنی یک شخصیتی، یک حقیقتی قرار گرفته‌ی در مقابل حقیقت کفر و حقیقت

طاغوت وجود ندارد. لذا شما می‌بینید آنها دخالت می‌کنند؛ در فرهنگ اینها دخالت می‌کنند، در باورهایشان دخالت می‌کنند، در اقتصادشان دخالت می‌کنند، در روابط اجتماعی‌شان دخالت می‌کنند، سیاستهایشان را در مشت می‌گیرند. آن وقت نتیجه این می‌شود که چون درون مجتمع اسلامی و امت اسلامی هویت واحدی وجود ندارد، دعوا به وجود می‌آید، جنگ به وجود می‌آید، تنافر به وجود می‌آید، عدم تفاهم به وجود می‌آید. امروز دنیای کفر در صدد مضمحل کردن و نابود کردن این هویت است؛ هرچه از این هویت در هر نقطه‌ای از دنیا باقی مانده، این را می‌خواهند از بین ببرند. این یک اصل اسلامی است؛ ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَأَنْفَصَامَ لَهَا وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾؛ این یک حقیقت است. این حقیقت را اگر چنانچه ما درست بفهمیم، آن را دنبال کنیم، آن را به صورت یک فهم عمومی در جامعه‌ی اسلامی و امت اسلامی دریابیم، شما ببینید چه تحوّل اتفاق می‌افتد! شما ببینید همین یک حقیقت، که صدها حقایق از این قبیل در قرآن وجود دارد، چه تحوّل در دنیای اسلام به وجود می‌آورد! اگر همین یک امر را، همین یک معرفت را درست بفهمیم و باور کنیم و گسترش بدهیم، ببینید چه اتفاقی می‌افتد!

قرآن را باید فهمید؛ ما دوریم از قرآن. از این دوری ما از قرآن، دشمن دارد استفاده می‌کند. دشمن روزه‌روز در ما بی‌ایمانی را تزریق می‌کند، لایبالی‌گری را تزریق می‌کند، وابستگی به خود را تزریق می‌کند. نگاه کنید به دولتهای اسلامی، نگاه کنید به کشورهای اسلامی، ببینید در مقابل آمریکا، در مقابل صهیونیسم، در مقابل دشمن، در مقابل غارتگران چه وضعی دارند! این ناشی از دوری از قرآن است. ما اگر به قرآن نزدیک بشویم، همه‌ی این حفره‌ها پر خواهد شد؛ همه‌ی این خلل و فرج بسته خواهد شد؛ هویت اسلامی در مقابل هویت کفر خودش را نشان خواهد داد. معنای اینکه ما می‌گوییم اگر به قرآن عمل کنیم، زندگی درست خواهد شد، این است. معارف قرآنی وجود دارد، این معارف باید تبدیل بشود به گفتمانهای عمومی در بین مردم؛ آن قدر تکرار بشود، آن قدر کار بشود، آن قدر درباره‌اش تحقیق بشود، آن قدر بنویسند، آن قدر شعرا و ادبا و هنرمندان درباره‌ی آن کار هنری بکنند که اینها بشود جزو واضحات و بینات جامعه‌ی اسلامی؛ البته این نشدنی نیست، دور از دسترس هم نیست، خیال نکنند که حالا این کارها را اگر بخواهیم بکنیم، صد سال طول می‌کشد؛ نه، اگر اهل دل و اهل دین همت بکنند، این کارها خیلی زود تحقق پیدا می‌کند؛ باید این جور دنبال قرآن رفت.

بحمدالله در جمهوری اسلامی توفیقات ما در تقرب به قرآن کم نبود؛ ما از قرآن خیلی دور بودیم؛ در دوران حکومت طاغوت در این کشور قرآن بکلی مهجور بود. انقلاب ما را به قرآن نزدیک کرد، با قرآن آشنا کرد. امروز ما مفتخریم به اینکه علاقه‌مند به

امروز در سراسر دنیای اسلام، هرکاری برای قرآن، و در جهت فهم قرآن و اشاعه‌ی قرآن انجام بگیرد، یکی از بزرگ‌ترین حسنانی است که می‌شود تصوّر کرد. نیتها را خالص کنید برای خدا و دور از هواجس نفسانی و دور از انگیزه‌های گوناگون، تا ان شاء الله مورد قبول پروردگار قرار بگیرد و پیش خدای متعال مأجور باشید.

حرکت قرآنی در کشور ما بایستی ادامه پیدا کند؛ ما از قرآن دوریم؛ ما از قرآن بیگانه‌ایم؛ ما با مفاهیم قرآن ناآشنایم؛ باید کاری کنیم؛ آن قدر تلاش کنیم که مفاهیم قرآنی جزو مفاهیم رایج و گفتمانهای عمومی ملت‌های مسلمان و کشورهای ما قرار بگیرد.

ما معارفی در قرآن داریم، مفاهیمی در قرآن داریم که این مفاهیم حقیقتاً سازنده‌ی زندگی مقتدرانه و عزتمندانه‌ی امت اسلامی است؛ حقیقتاً مایه‌ی نجات امت اسلامی از گرفتاری‌ها است؛ در قرآن این مفاهیم را داریم. برای اینکه این مفاهیم مورد عمل قرار بگیرد و تحقق پیدا کند، اول باید این مفاهیم را جزو بینات افکار جامعه‌ی اسلامی قرار داد و کاری کرد که برای جامعه‌ی اسلامی این مفاهیم قطعی و روشن بشود که هیچ چیزی جلوی آن را نتواند بگیرد. ما در این مرحله هنوز گرفتاریم، ما در این مرحله هنوز مشکل داریم؛ باید کاری بکنیم که این مفاهیم در جامعه‌ی اسلامی تبدیل بشود به مسلمات فکری، به رایج‌ترین افکار مشترک بین همه‌ی قشرهای مردم؛ این کاری است که باید در زمینه‌ی قرآن انجام بگیرد. این جلسات و این نشست‌ها و این تلاوت‌ها و این حفظ‌ها - که همه‌ی اینها لازم و حسنه است - مقدمه‌ی آن فهم عمومی و درک عمومی است.

حالا من یکی از این مفاهیم را من باب نمونه عرض بکنم. فرمود: ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَأَنْفَصَامَ لَهَا﴾؛ این یک معرفتی است، این یک اصل است؛ کفر به طاغوت و ایمان به خدا. یعنی ما همه‌ی عالم وجود را تقسیم می‌کنیم به دو قسمت: یک قسمت منطقه‌ی نفوذ طاغوت است، باید به آن کفر ورزید؛ یک قسمت منطقه‌ی نفوذ الله است، باید به او ایمان آورد، باید او را باور کرد؛ هویت ایمانی در مقابل هویت کفر. این به معنای این نیست که ما دائم بایستی با هر کسی که در هویت کفر است بجنگیم؛ این معنایش مقاتله نیست؛ این معنایش عدم ارتباط هم نیست؛ این معنایش عدم تبادل معلومات هم نیست؛ این معنایش استقلال هویت ایمانی و مرزبندی هویت ایمانی است تا انسان بتواند در مقابل هویت طاغوت و هویت کفر، خودش را حفظ کند، نگه دارد، تکمیل کند، رو به پیشرفت حرکت کند.

امروز گرفتاری امت اسلامی در چیست؟ در تسلط فرهنگ غربی بر او است، در تسلط اقتصاد غربی بر او است، در تسلط سیاست غربی بر او است؛ گرفتاری‌ها اینها است. امروز در بسیاری از کشورهای اسلامی چیزی به نام هویت اسلامی وجود ندارد؛

را به طور جدی دنبال کنید؛ نگویید حالا به اینجا رسیدیم، خب دیگر تمام شد؛ نه، کار درباره قرآن، کار برای قرآن تمام شدن نیست؛ خیلی باید تلاش کنیم، خیلی باید کار کنیم؛ همه تلاش کنند، همه کار کنند؛ با قرآن انس بگیریم. همه خانواده های ما، جوانهای ما، مردم ما بایستی با قرآن مانوس بشوند. این حفظ قرآن مایه ای انس با قرآن است، تکرار این جلسات مایه ای انس با قرآن است. این انس با قرآن منافع زیادی دارد، فواید زیادی دارد؛ همان آشنایی با آن معارف را ان شاء الله به ما خواهد داد.

قرآنیم، مشتاق به قرآنیم، مفتخریم که جوانهای ما علاقه مند به قرآنند. امروز هرجایی در این کشور، در هر یک از شهرها، یک جلسه ی قرآنی اعلام بشود، هجوم جوانها به آن جلسه فراوان خواهد بود. می بینید جلسات قرآن را؛ در همه ی شهرها، در همه ی محافل، می روند هجوم می آورند، می شنوند، می نشینند؛ اینها چیزهایی است که به برکت انقلاب رخ داده است، به برکت اسلام رخ داده است. کسانی که علاقه مند به قرآنید و متولی امور قرآنی، این رشته را رها نکنید، این کار

عصاره

تقوای اجتماعے در انتخابات

گزیده ای از بیانات آقای اخوت در کلاس مهارت های بلوغ عاطفی، سه شنبه ۲۹ فروردین ماه

سازشیدزاده

می شناسیم و می دانیم یک خط در میان نماز می خواند، قبول نمی کنیم اما وقتی خواستگاری می آید که او را نمی شناسیم ولی همه از او تعریف می کنند را بدون بررسی انتخاب می کنیم و بعد می فهمیم که او چند خط در میان نماز می خواند! پس باید تحقیق کرد. رئیس جمهوری که مدتی فعالیت کرده و همه توانش ظاهر شده است، جرم نکرده است - ولو کم و خراب کار کرده باشد - و الزاما پائین تر از کسی نیست که هنوز کاری نکرده و تجربه ای ندارد.

• باید افراد را بالاخص در سمت های مدیریتی به ایجاب بشناسیم، نه سلبی. همین افرادی که امروز در موردشان بدگویی می کنیم، دیروز بهترین افراد بوده اند چون از آنها چیزی نمی دانستیم! چه بسا همین افرادی که امروز طرفدارشان هستیم، فردا مخالفشان باشیم.

• در روایات داریم هیچ گاه با افرادی که از دیگران بدگویی می کنند دوستی نکنید. چه بسا درباره شما هم بدگویی خواهند کرد. کسی که ادب دارد همیشه و برای همه ادب دارد، چه برای شما و چه برای غیر شما.

محدوده وظایف ما مردم است. مثلا برای اثبات ناتوانی معلمی در اداره کلاس و ارائه مطالب، همین قدر کافیست که بگوییم ایشان نمی توانند درست ارائه دهند و صحبت کنند. دیگر لازم نیست علم و مدرک او را زیر سوال ببریم.

• این ضعف اطلاعات ماست که قوت کسی را با ضعف فرد دیگری اثبات می کنیم.

• آسیب انتخاب فرد نامناسب بسیار کمتر از آسیب جو گناهی است که عمومی می شود.

• در معادلات سیاسی بدترین شکل دفاع، با زیر سوال بردن طرف مقابل می باشد. شما از کجا می دانید آن کسی که انتخاب نشده، بدتر از کسی که انتخاب شده، نیست؟! همیشه در این مسئله سر آدم ها کلاه رفته است! تمثیلش شبیه این است که ما برای انتخاب همسر برای فرزندان، آن خواستگارکننده از اقوام را که

• در صورتی که ما مسئول و متصدی امری در جامعه باشیم، موظفیم طبق قوانین و شرح وظایف آن جایگاه عمل کنیم. اما هنگام انتخابات حد ما، تلاش برای شناخت قوتها و توانمندیهای داوطلبان است. برای انتخاب اصلح باید ببینیم کدامیک طبق حرفهایشان دارای قوت بیشتر و توانمندتر است و همین کفایت می کند.

• تقوا یعنی فعال کردن بصیرت و قضاوت کردن در همان اندازه ای که وظیفه داریم.

• در جواب این سوال که «چرا فلان فرد را انتخاب کردید یا دیگری را انتخاب نکردید؟» کافیست فقط بگوییم: «بنظر من این فرد توانمندتر است.» بیش از این لازم نیست و بسیاری از بحث های اضافی و نسبت دادن ها به وضوح گناه کبیره است. چون به نوعی به نیت های مختلفی زیاده روی می شود و خارج از

مریخ پستان

از دفتر خاطرات یک زائر

راهکارهای تقویت مواجهه صحیح با خود و دیگران

برگرفته از جلسات اردوی مشهد مقدس در فروردین ماه ۹۶

۳. در مواجهه، شکست و پیروزی هر دو هست. اگر به امر و نهی الهی عمل کردم، خدا را شکر کنم و سعی در افزایش علم و قدرت خود برای مواجهه های بعدی به منظور رسیدن به احسن عمل داشته باشم و اگر شکست خوردم، ناامید و غم زده و دل سرد نشوم و بپذیرم که با افزایش علم و عمل می توانم از این میدان هم سربلند بیرون بیایم ان شاء الله، فقط تلاش، صبر، استعاذه و استغفار می خواهد. استغفار یعنی از بسته فکری خودم خارج شوم و بتوانم تفکر مرا فعال کنم تا به گونه دیگری نگاه کنم و در پی آن عمل کنم.^۲

۴. در هر حالی هستم به عمیق ترین^۳ و کاربردی ترین^۴ گزاره هستی توجه داشته باشم که «خدا هست». او چیزی جز رشد من نمی خواهد که اگر غیر از این بود، نظام هستی را اینگونه نمی آفرید. پس در ارتقای این باور تلاش کنم.

۵. تواضع کلید همه نیکویی هاست^۵. جالب است که این کلید رشد هم در بستر جامعه اتفاق می افتد. تا من و تویی نباشد، تواضع معنا ندارد. شاید اولین چیزی که تواضع را در انسان راه بیان دازد توجه به این نکته است که من عبد هستم و من در مقابل خدا هیچم. و دومین نکته هم توجه به کرامت انسانی طرف مقابل است. اگر من انسانم، طرف مقابل هم انسان است، او هم دارای فضایی است که در من نیست، پس قابلیت این را دارد که در مقابلش تواضع کنم.

۶. شاید یکی از پرکاربردترین راه های سربلند بیرون آمدن از مواجهه، این حدیث نورانی است، که آنچه را که برای خود می پسندی برای دیگران نیز پسند، و آنچه را که نمی پسندی برای دیگران هم می پسند. عمل به چنین احادیثی انسان را بسیار سریع تر از

بارها در بیان و از زبان استاد شنیده بودم که رشد انسان در بستر جامعه اتفاق می افتد و راحت ترین و سریع ترین رشد از میان جمع است. اردو یکی از این بسترهای جمعی است، مخصوصا که این بار هدف اردو اصلاح نفس^۱ بود. انسان این قابلیت را دارد که خود را در مواجهه اش بشناسد، عیب، نقص و حد خود را ببیند. از آنها دوری گزیند و در جهت مخالف آن قدم بردارد، چرا که انسان در میدان جنگی بین عمل به امر و نهی های الهی و خواست دلش قرار گرفته که باید انتخاب کند. مواجهه مانند نورافکنی بر این میدان است، سریع و واضح و روشن انسان خود را می بیند، اگر بخواهد ببیند و اگر بتواند در مقابل امر و نهی الهی سر خم کند، شاهد رشد خود خواهد بود. پس:

۱. از بودن در میدان مواجهه نترسم، درست است که دیدن عیب و نقص و حد برای انسان سخت است ولی اگر بداند این راحت ترین راه است، می تواند بر ترس و اضطراب و غم این مواجهه فائق بیاید و بودن در مواجهه را به قصد رشد انتخاب کند.

۲. در هر مواجهه ای شاهد درونیم را فعال کنم تا بتوانم خود را ببینم، بین امر و نهی الهی و خواسته دل تمایز قائل شوم و به سمت عمل به باید و نبایدهای الهی حرکت کنم.

توجه دهم.^۱ در طرف مقابل تلاش کنم که از آسیب رساندن به دیگران بپرهیزم و اگر به کسی آسیبی رساندم در جهت جبران آن قدم بردارم.

۱. جلسه اول اردوی مشهد- ۹۶/۱/۱۵

۲. جلسه اول اردوی مشهد- ۹۶/۱/۱۵ - برای توضیح بیشتر رجوع شود به جلسه اول ۹۶/۱/۱۵ و جلسه پنجم ۹۶/۱/۱۷

۳. جلسه ششم- ۹۶/۱/۱۷

۴. جلسه ششم- ۹۶/۱/۱۷

۵. جلسه اول اردوی مشهد- ۹۶/۱/۱۵ - برای توضیح بیشتر رجوع شود به جلسه اول ۹۶/۱/۱۵ و جلسه پنجم ۹۶/۱/۱۷

۶. جلسه پنجم اردوی مشهد- ۹۶/۱/۱۷ - برای توضیح بیشتر رجوع شود به جلسه پنجم ۹۶/۱/۱۷

آنچه که تصور می کند، رشد می دهد، فقط کافیت پسندهای خود را بشناسم و آنها را برای دیگران به عمل دریاورم. ناپسندهای خود را بشناسم و از عمل آنها در مقابل دیگری جلوگیری کنم. با انجام این کار علم و عمل انسان افزایش می یابد و زمینه های بیشتری برای عمل در مقابل او با علم بیشتری ایجاد می شود.

۷. بستر مواجهه دارای آفت هایی هم هست مانند گناهان زبانی، غیبت، تمسخر، تحقیر، دل شکستگی و... چرا که هر مواجهه دو سر دارد؛ داد و ستد. پس باید توجه خودم را به منظور دوری از این آفت ها و آسیب ها نیز افزایش دهم. اگر کسی آسیبی به من رساند بگویم که خدا هست و عمل او بر من اثر نمی گذارد و خود را از دایره افزاینده این نوع آسیب ها رهایی دهم. اگر قلبم از دیگری دچار شکستگی شد، به یاد بیاورم که چنین خشوعی را باید در برابر خدا داشته باشم و به سمت او تغییر جهت

سرود و سرور

به مناسبت مبعث رسول اعظم ﷺ

مینا رضاوند

صدایی می آید

آسمان به لرزه در آمد؛ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ...^۱

کوه طور است؟ رقی منشور می شود؟ کتابی مسطور می شود؟^۲

نه! مادر طور است

غار حراست

نوری نمایان می شود

غیبی مسطور می شود

بیتی معمور می شود^۳

صدایی می آید:

بخوان! بخوان تا پرده غیب برون افتد

بخوان! بخوان تا خدا با جهانیان سخن گوید

بخوان! بخوان تا همه کلیم الله شوند

بخوان! بخوان تا دم مسیحانیت زنده کند بشریت را

بخوان! بخوان تا دم مسیحانیت بینا کند نابینا را

بخوان! بخوان تا دم مسیحانیت شنوا کند ناشنوا را

بخوان! بخوان تا ترنم صدايت تا ابدیت ماندگار شود؛

و رَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ^۴

بخوان! بخوان ای نور دیده! بخوان

بخوان! بخوان تشنگان عالم منتظرند

بخوان! بخوان دیدگان دیگر تاب انتظار ندارند

بخوان! بخوان قلوب بندگانم دیگر تاب ندارد

بخوان! بخوان تا همگان به خضوع در آیند؛ إِنَّ نَشَأَ

نُزِّلَ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ^۵

بخوان! بخوان که با خواندنت عالم را پر ز نور کنم

بخوان! که با خواندنت تو را ز غیب برون کنم^۶

۵. سوره مبارکه شعرا، آیه ۴

۶. برگرفته از سوره مبارکه ضحی

۷. سوره مبارکه کوثر، آیه ۱: إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوْثَرَ.

۸. سوره مبارکه بلد، آیه ۸

۹. سوره مبارکه بلد، آیه ۹

۱۰. سوره مبارکه بلد، آیه ۱۰

۱۱. سوره مبارکه شوری، آیات ۵-۱: حم* عسق* كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ* لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ* تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا الْإِنْسَانَ الْأَفْوَ الْرَّحِيمُ.

۱۲. سوره مبارکه بلد، آیه ۴

۱۳. سوره مبارکه قصص، آیه ۷۱: قُلْ أَ رَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلُ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَوْنٍ أَوْ غَيْرِ ذَلِكَ تَسْمَعُونَ.

۱۴. سوره مبارکه ضحی، آیه ۴

۱۵. سوره مبارکه انعام، آیه ۱۶۰: مَنْ جَاءَ بِالْخَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۱۶. سوره مبارکه شوری، آیه ۲۳: ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَدَدْ لَهُ فِيهَا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

۱۷. سوره مبارکه غافر، آیه ۷: الَّذِينَ يُحْمَلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَ اتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

بخوان! که با خواندنت شرک را سرنگون کنم

بخوان! که با خواندنت کوثری برون کنم^۷

بخوان! بخوان که با خواندنت نور را نور کنم

بخوان! بخوان که با خواندنت توحید را برون کنم

بخوان محبوب من بخوان!

بخوان حبیب من بخوان!

دیدگانش به آسمان خیره شد؛ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ^۸

لبانش بر حرکت افتاد؛ وَلِسَانًا وَ شَفَتَيْنِ^۹

خواندن شروع شد؛ وَ هَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ^{۱۰}

آسمان به لرزه افتاد

ملائک را بر زمین کشاند^{۱۱}

تا بگویند خلقت دیگر در کبد نیست؛ لَقَدْ خَلَقْنَا

الْإِنْسَانَ فِي كَيْدٍ^{۱۲}

تا بگویند با خواندن محمد دیگر شبی سرمد نیست^{۱۳}

تا بگویند بیایید! دنیا بهتر از عقبی نیست؛ وَلِالْآخِرَةِ خَيْرٌ

لَكَ مِنَ الْأُولَى^{۱۴}

تا بگویند بیایید! بیایید! خیرتان را به صد خریداریم^{۱۵}

تا بگویند بیایید! بیایید! فقط تمنای مودت قربی را

داریم^{۱۶}

و او خواند! و با خواندنش ملائک تسبیح گو شدند^{۱۷}

با خواندنش...

۱. سوره مبارکه شوری، آیه ۵

۲. سوره مبارکه طور، آیات ۲۰۹ و الطور* وَ كِتَابٍ مَسْطُورٍ.

۳. سوره مبارکه طور، آیات ۲۰۹؛ فِي رَقٍّ مَنشُورٍ* وَ الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ.

۴. سوره مبارکه انشراح، آیه ۴

پیشخوان

آغاز دوره تربیت و ارتقای مربیان قرآن توسط مدرسه اهل بیت علیهم السلام

می آید. انگیزه هایی که به برکت کلام وحی دغدغه و نیاز حقیقی انسانها می شوند:

• خروج از بن بست ها و استضعاف های فکری و افسردگی ها

• نزدیک شدن به زندگی پر رحمت و موحدانه

• بهره مندی حداکثری از زمان و مکان جهت ثقل دادن به اعمال

• ورود کلام، محتوا و ادبیات قرآن بر بستر زندگی انسانها و اتصال یافتن انسانها به یقینیات

• آماده شدن برای یاری حضرت ولی عصر علیه السلام به واسطه بارور شدن نیازهای حقیقی انسان

وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَ مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مَلَّةً أَمِيَكُمْ إِبرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَ فِي هَذَا الْكِتَابِ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ (سوره مبارکه حج، آیه ۷۸).

هنگامی که توفیق انس با آیات کریمه قرآن و روایات برای انسانها فراهم می گردد، انگیزه های بهجت آوری جهت ترویج فرهنگ تدبری قرآن کریم در عرصه های گوناگون اجتماع به وجود

- احیای دین‌داری و دین‌مداری و سبک زندگی مبتنی بر دین حنیف اسلام
- خروج از افراط و تفریطها، عدم تعادلها، انزواگریها، منیت‌ها، خود خواستنیها
- فعال‌سازی تفکر، تعقل و تدبیر در راستای بهره‌مندی از حیات طیبیه در دنیا و آخرت
- ...

در همین راستا مدرسه اهل بیت (علیه السلام) - از سری مدارس مجمع دانشجوئی قرآن و عترت - اقدام به برگزاری دوره‌ای جهت ساماندهی فعالیت قرآنی مربیان بیوت نورانی و ارتقاء و آماده‌سازی هر چه بیشتر مربیان قرآن جهت ارائه سوره‌ها در بیوت، دانشگاهها، مدارس تخصصی مجمع، مساجد و دیگر مراکز فرهنگی نموده است. این دوره که با عنوان «میثاق مربیان» نام گرفته است از ابتدای اردیبهشت‌ماه، هر هفته دوشنبه ساعت ۹:۳۰ تا اذان ظهر در محل مدرسه اهل بیت (علیه السلام) جاری خواهد بود. در این دوره به سوره‌های قرآن به صورت علمی، منسجم و روشمند پرداخته می‌شود. همچنین از بعد از ماه مبارک رمضان بسته به نیازی که مربیان به مباحث مرتبط با قرآن دارند (از قبیل مخاطب‌شناسی، مباحث تاریخی، بهره‌مندی از فضای روایات و...) کارگاههایی با حضور اساتید دیگر و در بخشی از زمان کلاس برگزار خواهد شد. ذکر چند نکته درباره روند دوره و اهمیت آن ضروری می‌باشد:

۱. این جلسه در واقع یک میثاق حضوری و گردهمایی هفتگی برای مربیان است و دوستان

معرفی حلقه روانشناسی اسلامی دانشگاه تهران و فعالیتهای تاکنون

حلقه روانشناسی اسلامی دانشگاه تهران گروهی مطالعاتی متشکل از اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی از دانشگاه‌های مختلف است که جلسات آن به صورت هفتگی در روزهای یکشنبه (ساعت ۸-۱۰) در اتاق شورای دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار می‌شود. دکتر هادی بهرامی احسان، دانشیار روانشناسی و استاد احمدرضا اخوت، مدیر، موسس و مدرس مجمع دانشجوئی مدارس قرآنی دانشگاه تهران دو محور اصلی شکل‌گیری این حلقه از سال ۱۳۹۰ بوده‌اند. این گروه از مهر ۹۰ به دلیل پژوهش افسردگی در دانشکده روانشناسی با سه نفر شکل گرفت و برای آن جلسات هفتگی برگزار شد. هم‌اکنون تعداد اعضای حضوری این گروه، به بیش از ۲۰ نفر می‌رسد. هرچند بعضاً برخی اساتید دیگر در این جلسات شرکت می‌کنند اما محتوای به دست آمده از قرآن در اثر تعامل، پرسش و پاسخ و بحث و چالش بین این دو استاد بزرگوار و دانشجویان شرکت‌کننده در بحث شکل می‌گیرد. حضور دانشجویان و یا فارغ‌التحصیلان علاقمند در رشته‌های روانشناسی در این حلقه بلامانع و مایه امتنان است.

تاکنون دو پایان نامه دکتری در مقطع روانشناسی سلامت با موضوعات افسردگی از منظر قرآن (رساله خانم فاطمه فیاض) و اضطراب در قرآن (رساله خانم سارا صنعت نگار) بحث و بررسی شده و به نتیجه رسیده است و در حال حاضر سه رساله دیگر در مقطع دکتری روانشناسی مربوط به کار خانم‌ها منصوره ابوالحسنی با موضوع صفات، خانم حمیده عسکری با موضوع شخصیت و خانم ریحانه فیاض با موضوع آسیب‌شناسی روانی در قرآن کریم در این حلقه در جریان است. همچنین چهار پایان‌نامه فرعی برگرفته از نتایج کار افسردگی توسط دانشجویان کارشناسی ارشد به اتمام رسیده است. چندین پایان نامه دیگر در مقطع ارشد که با موضوعات بنیادین دیگری مانند ویژگی‌های روان‌درمانگر، اضطراب زیر آستانه و... در جریان می‌باشند. به این ترتیب یکی از توفیقات ارزنده این حلقه، گردهم آوردن دانشجویان رشته‌های روانشناسی از دانشگاه‌های نه فقط تهران بلکه ایران - از اصفهان و مشهد گرفته تا استان مازندران - می‌باشد و این اتفاق مبارک بدون هرگونه تبلیغات و یا اطلاع‌رسانی بوده است. این حلقه تنها یک گروه تلگرامی با ۵۰ عضو دارد که اطلاعات مربوط به جلسات حلقه و همچنین روانشناسی اسلامی را در آن قرار داده و به بحث می‌گذارد. علاوه بر پایان‌نامه‌های دکتری، تاکنون پروژه‌ها و طرحهای دانشگاهی و غیر دانشگاهی دیگری مانند استرس رزم، نقشه روانشناسی اسلامی و مانند آن نیز در این حلقه به انجام

حاضر همگی باید در گرداندن این جلسه مشارکت لازم را مبذول دارند.

۲. کسانی که بصورت مستمر در این جلسات شرکت نمایند بصورت کاملاً عملیاتی و تمرینی پیاده‌سازی روشهای تدبیر در قرآن - بالخصوص پنج کتاب سطح عمومی را - با دیگر سوره‌ها تمرین خواهند کرد. و از این نظر دوره‌ای منحصر به فرد جهت مرور همه کتب روشی تدبیر می‌باشد.
۳. از مزایای مهم این جلسه، مباحثه و دعوت از عموم افراد جلسه به تفکر و تدبیر و شرکت در مباحثات است. روش مباحثه‌ای گمشده کلاسهای دانشگاهی است و اگر احیا شود برکات و اثرات بی نظیر آن مشاهده خواهد شد.
۴. از اعضای محترمی که به تازگی در زمره مربیان بیوت و غیره وارد شده‌اند، به طور ویژه دعوت و پیشنهاد می‌شود که در این دوره شرکت نمایند، تا اشکالات علمی و مهارتی آنان مرتفع شود.
۵. از رسالتی که در این دوره قصد شده است، افزایش علوم جانبی مورد نیاز یک مربی و همچنین افزایش مهارتهای یک مربی برای مربیگری هر چه بهتر است. بدین منظور ممکن است از اساتید و افراد مجرب در جلساتی بصورت کارگاههای پراکنده، کوتاه یا بلندمدت دعوت شود.

رسیده و یا در حال انجام است.

مهمترین عاملی که این جمع را در کنار یکدیگر قرار می‌دهد، قرآن کریم است. تمام تلاش اساتید بر این بوده تا با گزینش روش‌های تدبیری متناسب برای هر یک از موضوعات، مباحث را از خود آیات قرآن استخراج کنند و سپس از روایات برای تفصیل بیشتر آن استفاده کنند. به این ترتیب بخش احکامی مربوط به قرآن و بخش تفصیلی از روایات به دست می‌آید. از آنجا که انس با قرآن و یادگیری روشهای تدبیر، در کنار طهارتی که باید به دست آید از اصلی‌ترین شروط فهم قرآن است، به دانشجویان علاقمند توصیه می‌شود پیش از آغاز به کار پایان نامه در کلاس‌های آموزش روش‌های تدبیر در قرآن شرکت کنند و سپس به پژوهش مشغول شوند. روش‌های تدبیر در قرآن کریم با توجه به محتوای کلام خداوند که در قالب الفاظ است انواع متعددی دارد. شاخه‌های اصلی این روش‌ها شامل روش‌های تفکر در قرآن، تدبیر کلمه‌ای، تدبیر سوره‌ای، تدبیر قرآن به قرآن، تدبیر مکی، تدبیر در سوره‌های مدنی، تدبیر روایی، تدبیر ادبی، برهان و سلطان می‌باشد. هر یک از این انواع نیز، دارای شاخه‌های فرعی‌تر و روش‌های جزئی‌تری هستند.

در همه جلسات حلقه سعی بر این است که با دقت و موشکافی خاصی موضوعات و مسائلی که از بیرون به قرآن عرضه می‌شوند، بحث و بررسی شوند به همین دلیل ممکن است پژوهشی دو سال مداوم یا حتی بیشتر را به خود اختصاص دهد. این حلقه رابطه تبادلی خوبی با بیرون دارد و تاکنون تلاش کرده است با صاحب نظران و اساتید در موضوعات پژوهشی خود جلسات نقد و نظر برگزار کند. نمونه این جلسات، جلسه با آیت الله حائری شیرازی و حجت الاسلام لواسانی بوده است. برخی از پژوهشها به عنوان طرح تصویب شده و موفق به کسب جایزه نیز شده‌اند. در سال گذشته (۱۳۹۵) پژوهش افسردگی به عنوان طرح بنیادی برگزیده دانشگاه تهران شناخته شد و مورد تقدیر قرار گرفت.

ماحصل مجموعه این تلاش‌ها تاکنون، چندین کتاب ارزشمند، مقالات متعدد و کارگاه‌ها و سخنرانی‌ها و همچنین طرح‌های روان‌درمانی اجرا شده‌ای است که به عنوان خروجی می‌توان آن‌ها را معرفی کرد. ماحصل مجموعه این تلاش‌ها تاکنون، چندین کتاب ارزشمند، مقالات متعدد و کارگاه‌ها و سخنرانی‌ها و همچنین طرح‌های روان‌درمانی اجرا شده‌ای است که به عنوان خروجی می‌توان آن‌ها را معرفی کرد.

اخیرترین برنامه حلقه، حضور در همایشی به دعوت کانون روانشناسی اسلامی، با موضوع معاشناسی افسردگی از منظر قرآن با سخنرانی دو استاد مذکور و خانم فیاض در دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران بوده است که با استقبال دانشجویان همراه بود.

صاحب امتیاز | احمدرضا اخوت
زیرنظر | هیأت سردبیره
مدیر مسئول | فاطمه سادات شریعتمدار
هیأت تحریریه | دانشجویان مدرسه قرآن و عترت (کاشفیون)

کانال اطلاع‌رسانی
مجمع مدارس دانشجوئی قرآن و عترت
@QuranEtratSchool

